

ДОКУМЕНТ О БЕЗОГОВОРОЧНОЙ КАПИТУЛЯЦИИ ФИНЛЯНДИИ.

Правительство и Главное Командование Финляндии, признавая полное поражение финляндских вооружённых сил в войне против СССР, заявляют о безоговорочной капитуляции Финляндии и просят прекратить военные действия. Исходя из этого, Правительство СССР согласно изложить условия, на которых оно готово приостановить военные действия против Финляндии, поскольку Правительство и Главное Командование Финляндии полностью принимают требования Правительства СССР и обязуются не препятствовать военным действиям Объединённых Наций против Германии и других стран оси.

На основании вышеизложенного представители Верховного Главнокомандующего Советскими вооружёнными силами, с одной стороны, и представители Правительства и Главного Командования Финляндии, с другой, снабжённые надлежащими полномочиями, подписали нижеследующий документ о безоговорочной капитуляции Финляндии:

I. Военные условия.

A. Общие военные условия.

1. Сухопутные, морские и воздушные вооружённые силы Финляндии, где бы они ни находились, настоящим безоговорочно капитулируют.

2. Правительство и Главное Командование Финляндии через . . . . часов после подписания настоящего документа прекращают военные действия против Объединённых Наций на суше, на море и в воздухе на всех театрах войны.

3. Финляндское Главное Командование немедленно представляет Советскому Военному Командованию полную информацию о расположении, составе и вооружении всех сухопутных, воздушных и морских вооружённых сил Финляндии, где бы они ни находились, равно как и о тех вооружённых силах её союзников, которые находятся на территории Финляндии или действовали совместно с войсками Финляндии.

4. Финляндское Главное Командование передаёт Советскому Военному Командованию полные сведения о расположении всех установленных где бы то ни было финляндскими вооружёнными силами и их союзниками мин, минных заграждений, а также всех других препятствий, затрудняющих передвижение на суше, на море и в воздухе, в частности все сведения о минных заграждениях в Балтийском и Баренцовом морях, в Ладожском, Онежском озёрах и в других водных бассейнах.

Разминирование и устранение препятствий будут производиться военными и морскими силами Финляндии под контролем Советского Военного Командования, в порядке и сроки, им установленные.

5. Правительство и Главное Командование Финляндии по вступлении в силу настоящего документа обязуются немедленно отозвать в Финляндию и разоружить все финляндские войска, действующие на других фронтах.

6. Германские войсковые соединения и части, действующие на территории Финляндии, подлежат немедленному разоружению и интернированию,

а командование этих войск и весь личный состав немецких штабов - аресту.

Правительство и Главное Командование Финляндии окажут Советскому Военному Командованию всяческое содействие в разоружении этих войск. При этом предусматривается возможность, по требованию Советского Военного Командования, участия вооружённых сил Финляндии в проведении разоружения германских войск.

Представители Германского Военного Командования, состоящие при штабах и войсковых частях Финляндской армии как на фронте, так и в тылу, подлежат немедленному аресту и передаче Советскому Военному Командованию.

Правительство и Главное Командование Финляндии запретят перевозки германских войск через территорию Финляндии, а также транзит вооружения, снабжения и всякого рода других материалов для германских войск и снабжение последних из местных средств.

7. Финляндское Главное Командование производит разоружение всех сухопутных, воздушных и морских вооружённых сил Финляндии по указанию, в сроки, порядке и под контролем Советского Военного Командования.

8. С момента подписания настоящего документа и до установления контроля Советского Военного Командования над всеми видами связи Финляндии (п.48) воспрещаются все радиопередачи на финляндской территории и прекращается телеграфная, телефонная и радиосвязь Финляндии с другими странами.

9. Правительство и Главное Командование Финляндии обеспечат передвижение войск Союза ССР по территории Финляндии железнодорожным составом, всеми другими видами транспорта и поставкой необходимого снабжения.

10. В целях обеспечения выполнения условий капитуляции и охраны интересов СССР Советское Военное Командование оккупирует своими вооружёнными силами, по своему усмотрению, полностью или частично, территорию Финляндии, её порты, а также Аландский архипелаг и острова Финского залива.

В оккупированных районах Финляндии Правительство СССР осуществляет все права оккупирующей державы. Советское Военное Командование издаёт соответствующие приказы и распоряжения. Финляндское Правительство и финляндский народ будут всемерно содействовать проведению в жизнь этих приказов и распоряжений. С этой целью Финляндское Правительство немедленно предпишет всем центральным и местным административным, судебным и общественным учреждениям и всем должностным лицам, впредь до получения указаний Советского Военного Командования, оставаться на своих постах, безоговорочно подчиняться его распоряжениям и добросовестно выполнять свои функции.

11. В оккупированных районах Финляндии Советское Военное Командование несёт ответственность за поддержание общественного порядка и спокойствия. В неоккупированных районах Финляндии эта ответственность возлагается на Правительство Финляндии.

12. Финляндское Правительство обязуется провести такие законодательные и другие меры, которые будут признаны Советским Военным Командованием необходимыми для выполнения условий настоящего документа.

13. Правительство Финляндии принимает на себя все расходы, связанные с оккупацией.

В. Сухопутные и воздушные вооружённые
силы Финляндии.

14. Разоруженные сухопутные финляндские войска остаются в тех пунктах и казармах, где они находились к моменту подписания настоящего документа, впредь до указаний Советского Военного Командования об их перемещении, демобилизации или каком-либо ином назначении.

15. Правительство и Главное Командование Финляндии по требованию Советского Военного Командования передают последнему в сроки и в порядке, им указанные, полностью пехотное и противотанковое оружие, артиллерию всех видов, калибров и назначений, танки, бронемшины, бронепоезда, самолёты всех видов и назначений, все средства ПВО и связи, все другие виды вооружения, а также средства перевозки, боеприпасы, мины и другие военные материалы как принадлежащие Финляндии, так и находящиеся на её территории и принадлежащие другим странам оси, в том виде, в каком все перечисленные предметы и материалы находились к моменту подписания настоящего документа.

16. С момента подписания настоящего документа финляндским военным и гражданским самолётам всех типов, равно как и самолётам, принадлежащим другим странам, находящимся на территории Финляндии запрещается подниматься в воздух без особого разрешения Советского Военного Командования.

Всякий самолёт, появившийся в воздухе без такого разрешения, будет рассматриваться, как вражеский.

Все самолёты, указанные в этом пункте, с их командами и средствами обслуживания остаются в местах их нахождения к моменту подписания настоящего документа, впредь до указания об их назначении со стороны Советского Военного Командования.

17. Правительство и Главнее Командование Финляндии передают Советскому Военному Командованию в сроки и порядке, им указанные, в полной исправности все аэродромы со всем их оборудованием, запасами и аэродромным имуществом.

18. Правительство и Главное Командование Финляндии передают Советскому Военному Командованию в исправном виде все сухопутные и береговые укрепления со всем вооружением, боеприпасами, материалами, предприятиями, в них расположенными, планами и чертежами всех этих укреплений и обеспечат к ним беспрепятственный и безопасный доступ.

В. Военный и торговый флот Финляндии.

19. Финляндское Правительство примет все меры к тому, чтобы все надводные и подводные корабли Финляндии, находящиеся к моменту подписания настоящего документа в финляндских морских и озёрных портах, оставались в этих портах со своими экипажами на борту, и не допустит их выхода, впредь до получения соответствующих указаний Советского Военного Командования.

Все надводное и подводные корабли Финляндии, находящиеся в море, следуют в ближайшие свои порты, где и остаются до особых указаний.

Военный корабль, нарушивший этот порядок, будет рассматриваться Советским Военным Командованием как вражеский.

20. Торговым, рыболовным и другим судам Финляндии, а также судам, плавающим под любым флагом, равно как и судам речного и озёрного флота, находящимся к моменту подписания настоящего документа в портах Финляндии, запрещается покидать эти порты, а судам, находящимся в территориальных водах Финляндии, предписывается немедленно следовать в ближайший финляндский порт и оставаться там до выяснения их принадлежности и получения дальнейших указаний Советского Военного Командования.

Всякое судно, нарушившее этот порядок, будет рассматриваться

Советским Военным Командованием как вражеское.

21. Представители Германского Морского Командования при Главном Финском Командовании, в портах и базах Финляндии, а также в штабах финляндских морских сил, подлежат немедленному аресту и передаче Советскому Военному Командованию.

22. Правительство и Главное Командование Финляндии передают Советскому Военному Командованию все надводные и подводные корабли военно-морского, торгового, технического флота, суда специального назначения, равно как и гидросамолёты, технические приборы и все виды морского вооружения и боезапасов, в том виде, в каком все они находились к моменту подписания настоящего документа, со всеми относящимися к ним сведениями и чертежами.

23. Воспрещается передача военных кораблей и всех судов, перечисленных в п.22, под флаг какой бы то ни было другой державы.

Все сделки, совершённые в отношении финляндских военных кораблей и других морских и речных судов, как-то: продажа, обмен, сдача в аренду, передача на каких-либо других основаниях, если эти действия имели место в течение шести месяцев, предшествовавших подписанию настоящего документа, - признаются недействительными, а все корабли и суда, в отношении которых такие действия были совершены, так же, как и корабли или суда, которые укрылись в иностранных портах, рассматриваются в качестве финляндских, вне зависимости от того, где эти корабли и суда находятся к моменту подписания этого документа.

Финляндское Правительство примет все необходимые меры для возвращения этих кораблей и судов в Финляндию и передачи их согласно п.22 Советскому Военному Командованию.

Стоимость военных кораблей и судов, которые не возвратятся в Финляндию, будет компенсирована Финляндским Правительством Советскому Военному Командованию.

24. Постановления пп.20, 22 и 23 в одинаковой мере распространяются на корабли, суда и самолёты, принадлежащие Германии, Италии и Румынии, находящиеся к моменту подписания настоящего документа в портах и территориальных водах Финляндии. Команды этих судов подлежат немедленному интернированию, а суда переходят под охрану и на обслуживание финляндской портовой администрации, впредь до особого распоряжения.

25. Все суда, принадлежащие Об'единённым Нациям и находящиеся в портах Финляндии, независимо от того, было ли передано право владения на эти суда финляндским организациям или гражданам в результате разбирательства в призовом суде или в каком-либо другом порядке, будут немедленно переданы Советскому Военному Командованию, в том виде, в каком они находились к моменту подписания настоящего документа, для возвращения их по принадлежности.

Финляндское Правительство несёт полную материальную ответственность за всякое повреждение или уничтожение этих судов.

II. Возвращение военнопленных и освобождение гражданского населения Об'единённых Наций.

26. Правительство и Главное Командование Финляндии немедленно передадут всех находящихся в их власти военнопленных, принадлежащих к вооружённым силам Об'единённых Наций, Советскому Военному Командованию в пунктах, порядке и в сроки, им указанные.

27. Все граждане Об'единённых Наций, находящиеся в заключении или интернированные финляндскими властями, равно как и увезенные в рабство, будут немедленно освобождены.

28. Правительство и Главное Командование Финляндии обязуются с момента подписания настоящего документа обеспечить всех военнопленных, а также находящихся в заключении, интернированных и уведенных в рабство граждан Об'единённых Наций достаточным питанием, одеждой, медицинским обслуживанием и жилищем в соответствии с санитарными требованиями.

29. Финляндское Правительство передаст Советскому Военному Командованию списки тех предпринимателей и других лиц, у которых работали граждане Об'единённых Наций, перечисленные в пп.26 и 27 настоящего документа.

III. Разрыв отношений Финляндии с государствами оси.

30. С момента подписания настоящего документа Финляндское Правительство разорвёт все политические, хозяйственные и иные отношения с государствами оси. С того же момента дипломатические, военные, консульские и другие представители Финляндии в этих государствах лишаются своих полномочий и немедленно отзываются в Финляндию.

С дипломатическим, военными и консульскими представителями государств оси, находящимися на территории Финляндии, будет поступлено в соответствии с указаниями Правительства СССР.

31. Правительство СССР может определить порядок сношения нейтральных дипломатических, военных и консульских представителей на финляндской территории с их соответствующими правительствами, либо потребовать удаления этих представителей с территории Финляндии, равно как и установить правила, определяющие порядок сношений финляндского Правительства с его представителями в нейтральных странах.

IV Военно-политические условия.

32. Все части и соединения шюцкора и другие подобные организации Финляндии, находящиеся как на фронте, так и в тылу, подлежат немедленному разоружению.

Порядок разоружения и сдачи оружия определяется Советским Военным Командованием.

Все члены шюцкора подлежат интернированию.

33. Финляндское Правительство немедленно распустил все те организации, которые будут указаны Советским Военным Командованием.

34. Виновники и преступники войны, чьи имена будут указаны в списках, пред'явленных Правительством СССР, будут немедленно арестованы и переданы Финляндским Правительством Правительству СССР через Советское Военное Командование.

35. Финляндское Правительство немедленно освободит всех лиц, независимо от гражданства и национальной принадлежности, содержащихся в заключении по обвинению в сочувствии Об'единённым Нациям или в деятельности в их пользу.

36. Все лица, принадлежащие к гражданству держав оси, воюющих против любой из Об'единённых Наций, и находящиеся на территории Финляндии к моменту подписания настоящего документа, подлежат немедленному интернированию. Вопрос о дальнейшем положении этих лиц будет решён Правительством СССР.

37. Финляндское Правительство немедленно воспретит своим гражданам поступление на службу в армии государств как воюющих против одной из Об'единённых Наций, так и нейтральных.

38. Финляндским гражданам, а также гражданам любого другого государства, находящимся на территории Финляндии, с момента подписания настоящего документа запрещается заниматься какой бы то ни было деятельностью в пользу государств, состоящих в войне с какой-либо из Об'единённых Наций.

39. С момента подписания настоящего документа запрещается кому бы то ни было выезд за пределы Финляндии и в'езд на её территорию без разрешения Советского Военного Командования.

40. Финляндское Правительство представит все архивы и все документы, которые потребует Правительство Союза ССР, и в первую очередь архивы и документы, относящиеся к вооружёнными силам и предприятиям военной промышленности. Запрещается уничтожение или сокрытие каких- бы то ни было архивов, записей, планов или любых других документов или сведений.

V. Военно-экономические условия.

41. С момента подписания настоящего документа прекращается работа государственных и частных предприятий Финляндии, выполняющих военные заказы по изготовлению оружия всех видов, боеприпасов, взрывчатых веществ, а также военного снаряжения всякого рода.

42. Все военные предприятия Финляндии со всей их наличной продукцией, оборудованием, сырьём и другими материалами, планами, чертежами, патентами и т.п. переходят в неприкосновенности и в полном порядке под контроль Советского Военного Командования.

43. Рабочие и служащие всех предприятий, указанных в п.41, остаются на своих местах и Финляндское Правительство обеспечивает им ту заработную плату, которую они получали к моменту подписания настоящего документа, впредь до перевода этих предприятий на производство гражданской продукции или до иного использования указанной рабочей силы с разрешения Советского Военного Командования.

44. Финляндское Правительство обязуется представить в кратчайший срок Советскому Военному Командованию свои предложения о переводе предприятий, работавших на военные нужды, на производство гражданской продукции.

45. Правительство и Главное Командование Финляндии примут все необходимые меры к тому, чтобы не допустить повреждения или уничтожения промышленных предприятий, силовых, метеорологических и радиостанций, железнодорожных, дорожных, портовых и других сооружений, военных материалов, хозяйственных об'ектов, складов, баз и прочего, равно как и обеспечат охрану всего этого недвижимого и движимого имущества как государственного, так и частного.

46. Финляндское Правительство несёт полную материальную ответственность за всякое повреждение или уничтожение промышленных предприятия и сооружения, равно как и другого имущества, указанного в п.п. 15,17,18,21,23,45.

Помимо судебной ответственности, которой будут подлежать непосредственные виновники повреждения или уничтожения перечисленных в настоящем пункте об'ектов, стоимость последних будет учтена при исчислении репарационных платежей Финляндии.

47. С момента подписания настоящего документа и на всё время его действия финляндским физическим и юридическим лицам, а также государственным предприятиям и учреждениям запрещается производить продажу, обмен, сдачу в аренду или осуществлять передачу на каких-либо других основаниях недвижимого имущества всякого рода (в том числе

фабрик, заводов, силовых станций и т.п.) иностранным гражданам или фирмам.

Все такого рода сделки, заключённые в отношении недвижимого имущества в течение года, предшествовавшего подписанию настоящего документа, признаются недействительными, а все виды имущества, в отношении которого такие действия были совершены, рассматриваются в качестве финляндской собственности.

48. С момента подписания настоящего документа и на всё время его действия устанавливается контроль Советского Военного Командования:

а) над всеми предприятиями добывающей, обрабатывающей и прочей промышленности Финляндии;

б) над сырьевыми ресурсами;

в) над запасами всех зерновых продуктов, продовольственных и кормовых ресурсов;

г) над внешней и внутренней торговлей, а также деятельностью всех банков;

д) над всем железнодорожным, водным и автомобильным транспортом, а также над гражданскими авиалиниями;

е) над всеми видами связи, как-то: почтовой, радиотелеграфной, телефонной и проч.;

ж) над выпуском в свет всех печатных изданий, театральными и кинематографическими представлениями, радиовещанием и всеми другими видами пропаганды и зрелищ.

49. Полностью прекращаются всякие финансовые, торговые и другие сношения или сделки с державами оси или в их пользу, равно как и со странами, оккупированными державами оси.

50. Правительство Финляндии обязуется в сроки, указанные Советским Военным Командованием, возвратить Союзу ССР в полной сохранности всё вывезенное в период военных действий имущество, принадлежащее государственным, общественным, кооперативным организациям учреждениям или отдельным гражданам, как-то: оборудование фабрик и заводов, паровозы, железнодорожные вагоны, тракторы, исторические памятники, музейные ценности и другое имущество.

51. Правительство Финляндии и финляндский народ возместят Союзу ССР все причинённые ему военными действиями Финляндии убытки.

Правительство Финляндии по требованию Советского Военного Командования приступит к авансовому возмещению убытков, указанных в предыдущем абзаце, в порядке, в формах и в сроки, определяемые этим Командованием.

52. В целях обеспечения оплаты причинённых Об'единённым Нациям убытков Советское Военное Командование налагает секвестр на золотой запас, иностранную валюту и другие ценности как государственного, так и других банков Финляндии по представленным в полном порядке официальным книгам и документам этих банков на . . . .194..г.

Финляндское Правительство примет все необходимые меры к быстрейшему возвращению в Финляндию принадлежащих ему, но находящихся за границей золотого запаса, иностранной валюты и других ценностей государственного и других банков Финляндии.

С момента подписания настоящего документа и на всё время его действия запрещаются всякого рода сделки в отношении перечисленных в этом пункте ценностей, а все сделки, совершённые в отношении этих ценностей как на территории Финляндии, так и за границей в течение предшествовавших подписанию настоящего документа, признаются недействительными и все такие ценности, в отношении которых подобные сделки были заключены, рассматриваются в качестве финляндской собственности, вне зависимости от того, где эти ценности к моменту

капитуляции Финляндии находятся.

VI. Заключительные постановления.

53. Настоящий документ вступает в силу с момента его подписания и будет действовать до вступления в силу мирного договора между Об'единёнными Нациями и Финляндией.

54. Для проведения в жизнь постановлений настоящего документа Правительством СССР учреждается Контрольная Комиссия, которая будет осуществлять свою деятельность на территории Финляндии под общим руководством Советского Военного Командования.

55. Если Правительство или Главное Командование Финляндии не выполнит какого-либо из содержащихся в настоящем документе условий, Советское Военное Командование применит санкции, которые обеспечили бы такое выполнение. В случае необходимости, Правительство СССР денонсирует этот документ с немедленным вступлением денонсации в силу.

56. Настоящий документ составлен на русском и финском языках, причём русский текст является аутентичным и, в случае каких-либо споров относительно его толкования, решения Контрольной Комиссии будут окончательными.

По уполномочию Правительства СССР -
представители Верховного Главнокоман-
дующего Советскими вооружёнными
силами

(подписи)

По уполномочию Правительства
Финляндии
(подпись)

По уполномочию Главного
Командования Финляндии
(подпись)

Источник: КОМИССИЯ тов.К.Е.ВОРОШИЛОВА ПО ВОПРОСАМ ПЕРЕМИРИЯ. О
безоговорочной капитуляции Финляндии. (13.X.43.) НКВД СССР. Фонд 06 «Секретариат Наркома
т. В.М.Молотова 1944 г.» Опись 6 Дело 155 Папка 15

ASIAKIRJA SUOMEN EHDOTTOMASTA ANTAUTUMISESTA

Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto tunnustaen Suomen sotavoimien täydellisen häviön sodassa SNTL:oa vastaan, ilmoittavat Suomen ehdottoman antautumisen ja pyytävät sotatoimien lopettamista. Tästä lähtökohdasta SNTL:n hallitus myöntyy asettamaan ehdot, joilla se on valmis pysäyttämään sotatoimet Suomea vastaan, kun kerran Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto hyväksyy täysin Neuvostoliiton vaatimukset ja sitoutuu olemaan estämättä Yhdistyneiden Kansakuntien sotatoimia Saksaa ja muita akselivaltoja vastaan.

Edelläolevan perusteella Neuvostoliiton Sotavoimien Ylimmän johdon edustajat toisaalta ja Suomen hallituksen ja Ylimmän Sotilasjohdon edustajat toisaalta, asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet allaolevan asiakirjan Suomen ehdottomasta antautumisesta:

I. Sotilaalliset artiklat

A. Yleiset sotaa koskevat artiklat.

1. Suomen maa-, meri- ja ilmavoimat, missä ne nyt ovatkin, antautuvat ehdoitta juuri tällä hetkellä.

2. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto lakkaavat ... tunnin kuluessa tämän asiakirjan allekirjoittamisesta kaikista sotatoimista Yhdistyneitä Kansakuntia vastaan maalla, merellä ja ilmassa kaikilla sotänäyttämöillä.

3. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto luovuttaa Neuvostosotilasjohdolle välittömästi täydelliset tiedot Suomen kaikkien maa-, ilma- ja merivoimien sijainnista, kokoonpanosta ja aseistuksesta kaikkialla, missä ne sijaitsevatkin, kuten myös sen Suomen alueella olevien liittolaisten tai Suomen sotajoukkojen kanssa yhteistoiminnassa olevien joukkojen näistä tiedoista.

4. Suomen Ylin Sotilasjohto toimittaa Neuvostosotilasjohdolle täydelliset tiedot kaikista Suomen asevoimien ja sen liittolaisten asettamista miinoista, miinakentistä ja kaikista muista liikkumisen esteistä, olivatpa ne missä tahansa, erityisesti miinakentissä Itämerellä ja Barentsin merellä, Laatokalla ja Äänisjärvellä ja muissa vesistöissä.

Miinanraivauksen ja esteiden poiston tekevät Suomen sota- ja laivastovoimat Neuvostosotilasjohdon valvonnassa, sen määräämässä järjestyksessä ja ajankohtina.

5. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto ryhtyvät tämän asiakirjan voimaantullessa toimiin kaikilla muilla rintamilla toimivien Suomen sotavoimien vetämiseksi Suomeen ja riisumiseksi aseista.

6. Saksan Suomen alueella toimivat sotatoimiyhtymät ja yksiköt riisutaan välittömästi aseista ja internoidaan ja näiden joukkojen päällystö sekä saksalaisten esikuntien koko henkilöstö pidätetään.

Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto antavat kaiken avun Neuvostosotilasjohdolle näiden armeijoiden riisumiseksi aseista. Tämän avun mahdollistamiseksi, Neuvostosotilasjohdon pyynnöstä, Suomen puolustusvoimat auttavat saksalaisten joukkojen aseistariisunnan toteuttamisessa.

Saksan Ylimmän Sotilasjohdon edustajat Suomen armeijan päämajan ja rintama- ja selustayksiköiden esikunnissa pidätetään välittömästi ja luovutetaan Neuvostosotilasjohdolle.

Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto kieltävät Saksan joukkojen kuljetuksen Suomen läpi samoin kuin aseiden, huoltotarpeiden ja muun materiaalin kuljetuksen Saksan joukoille ja niiden toimittamisen paikallisista varastoista.

7. Suomen Ylin Sotilasjohto panee toimeen Suomen kaikkien maa-, ilma- ja merivoimien aseistariisunnan Neuvostosotilasjohdon ohjeiden, ehtojen ja aikataulujen mukaisesti sen valvonnan alaisena.

8. Käsillä olevan asiakirjan allekirjoittamishetkestä ja ennen Neuvostosotilasjohdon valvonnan perustamista kaikki tietoliikenne Suomessa (artikla 48), kaikki radiolähetykset Suomen alueella on kielletty ja lennätin-, puhelin- ja radioliikenneyhteydet toisiin maihin on katkaistu.

9. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto turvaavat SNTL:n joukkojen siirron Suomen alueella junilla ja muillakin kulkuneuvoilla ja tarpeellisen huollon hankinnan.

10. Varmistaakseen antautumisehtojen toteuttamisen ja suojatakseen SNTL:n edut Neuvostosotilasjohto voi asevoimillaan miehittää, harkintansa mukaan, koko Suomen alueen tai osan siitä, sen satamat ja myös Ahvenanmaan saariston ja Suomenlahden saaret.

Miehitetyillä Suomen alueilla SNTL:llä on kaikki miehitysvallan oikeudet. Neuvostosotilasjohto julkaisee kaikki asiaankuuluvat ohjeet ja määräykset. Suomen Hallitus ja Suomen kansa tukee kaikin mahdollisin keinoin näiden määräysten ja ohjeiden toimeenpanoa. Tämän toteuttamiseksi Suomen Hallitus määrää kaikki keskus- ja paikallishallinnon laitokset, oikeus- ja julkishallinnon yhteisöt ja kaikki virkamiehet pysymään virassaan ja ehdottomasti noudattamaan määräyksiään ja toimittamaan huolellisesti tehtävänsä siihen saakka, kunnes ne saavat ohjeet Neuvostoliiton sotilasjohdolta.

11. Miehitetyillä Suomen alueilla Neuvostosotilasjohto vastaa yleisen järjestyksen ja rauhan ylläpidosta. Miehitämättömillä Suomen alueilla tämä vastuu on asetettu Suomen Hallitukselle.

12. Suomen Hallitus sitoutuu toteuttamaan sellaiset lakisäätteiset ja muut toimenpiteet, jotka Neuvostosotilasjohto katsoo tarpeellisiksi tämän asiakirjan ehtojen toteuttamiselle.

13. Suomen Hallitus vastaa kaikista miehitykseen liittyvistä kustannuksista.

B. Suomen maa- ja ilmasotavoimat.

14. Aseistariisuttujen Suomen maavoimien tulee pysytellä niissä asemapaikoissaan tai kasarmeissa, joissa ne olivat tämän asiakirjan allekirjoitushetkellä, siihen saakka kun ne saavat Neuvostosotilasjohdon ohjeet niiden siirrosta, demobilisaatiosta tai muusta tehtävästä.

15. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto luovuttavat Neuvostosotilasjohdon pyynnöstä viimeksi mainitulle ilmoitetussa ajassa ja ilmoitetulla tavalla kaikki jalkaväen ja panssaritorjunta-aseet, kaikenlaisten kaliiberien ja tarkoitusten tykit, panssarivaunut, panssariautot, panssarijunat, kaikenlaisten tyyppien ja tarkoitusten lentokoneet, kaikki ilmatorjunta-aseet ja tietoliikennevälineet ja kaikenlaiset muut aseet kuten myös kuljetusvälineet, ampumatarvikkeet, miinat ja muun Suomelle kuuluvan sotamateriaalin kuten myös sen alueella olevat ja akselivaltojen omistamat aseet ja materiaalit sellaisena kuin ne olivat tämän asiakirjan allekirjoitushetkellä.

16. Tämän asiakirjan allekirjoittamishetkestä lukien kaikenlaisilla Suomen sotilas- ja siviililentokoneilla, kuten myös muiden maiden lentokoneilla nousu ilmaan on kielletty ilman Neuvostosotilasjohdon lupaa.

Jokaista lentokonetta, joka ilmestyy ilmaan luvatta, pidetään vihollisena.

Kaikki tässä artiklassa mainitut lentokoneet miehistöineen ja huoltopalveluineen pysyvät niissä paikoissa, joissa ne olivat tämän asiakirjan allekirjoitushetkellä, kunnes Neuvostosotilasjohdon puolelta on annettu määräys niiden sijoituspaikasta.

17. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto luovuttavat Neuvostosotilasjohdolle sen määräämässä aikataulussa ja järjestyksessä kaikki lentokentät laitteineen, varastoineen ja lentoasemineen täydessä toimintakunnossa.

18. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto siirtävät Neuvostosotilasjohdolle toimintakunnossa kaikki maa- ja rannikkolinnoitukset kaikkine niiden aseineen, ampumatarvikkeineen, materiaaleineen, niissä olevine tuotantolaitoksineen, kaikkien näiden linnoitusten asema- ja pohjapiirroksiset ja takaavat niihin esteettömän ja turvallisen pääsyn.

C. Suomen sota- ja kauppalaivasto

19. Suomen Hallitus ryhtyy kaikkiin toimenpiteisiin varmistaakseen, että kaikki Suomen pinta-alukset ja sukellusveneet, jotka ovat asiakirjan allekirjoitushetkellä Suomen meri- tai

järvisatamissa, pysyvät näissä satamissa miehistöineen eikä salli näiden poistuvan ennen kuin se on saanut sitä koskevan ohjeen Neuvostosotilasjohdolta.

Kaikki pinta-alukset ja sukellusveneet, jotka ovat merellä, kääntyvät lähimpiin satamiin, jossa ne pysyvät erityisohjeita odottaen.

Sota-alusta, joka rikkoo tätä määräystä, Neuvostosotilasjohto kohtelee vihollisena.

20. Suomen kauppa-, kalastus- ja muut aluksia, samoin kuin minkä tahansa lipun alla purjehtivia aluksia, olivatpa joki- tai järvilaivaston aluksia, jotka tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä ovat Suomen satamissa, on kielletty lähtemästä näistä satamista ja Suomen aluevesillä kulkevat alukset määrätään välittömästi siirtymään lähimpään Suomen satamaan ja pysymään sen selvittämiseksi, kenelle ne kuuluvat, ja kunnes ne ovat saaneet lisäohjeet Neuvostosotilasjohdolta.

Jokaista alusta, joka rikkoo tätä määräystä, pidetään Neuvostosotilasjohdon taholta vihollisena.

21. Suomen Ylimmän Sotilaspäällystön luona olevat Saksan Laivaston Päällystön edustajat Suomen satamissa ja tukikohdissa, kuten myös Suomen merivoimien esikunnissa, tulee välittömästi pidättää ja luovuttaa Neuvostosotilasjohdolle.

22. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto luovuttavat Neuvostosotilasjohdolle kaikki laivaston pinta-alukset ja sukellusveneet, kauppa- ja tekniset alukset, erikoisalukset kuten myös vesitasot, tekniset laitteistot ja kaikenlaiset merivoimien aseet ja ampumatarvikkeet sellaisina kuin ne tämän asiakirjan allekirjoittamishetkellä ovat, kaikkine asiankuuluvine tietoineen ja piirustuksineen.

23. Artiklassa 22 lueteltujen sotalaivojen ja kaikkien alusten siirto muun valtion lipun alle kuin missä ne olivat, on kielletty.

Kaikki kauppasopimukset, jotka koskevat Suomen sota-aluksia tai muita meri- ja jokialuksia, kuten: myyntiä, vaihtoa, vuokrausta tai muulla perusteella tapahtunutta luovutusta, katsotaan, jos sellainen toimi sattui kuuden kuukauden sisällä ennen tämän asiakirjan allekirjoitusta, pätemättömiksi, ja kaikkia niitä laivoja ja aluksia, joita koskien tähän toimeen oli ryhdytty, myös silloin kun tällaiset laivat ja alukset on kätkeyty ulkomaan satamiin, pidetään suomalaisina, riippumatta siitä, missä nämä alukset olivat tämän asiakirjan allekirjoitushetkellä.

Suomen Hallitus ryhtyy kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin palauttukseen tällaiset laivat ja alukset Suomeen ja luovuttaakseen ne artiklan 22 mukaisesti Neuvostosotilasjohdolle.

Sellaisten sotalaivojen ja alusten, jotka eivät palaa Suomeen, arvon Suomen Hallitus korvaa Neuvostosotilasjohdolle.

24. Artiklojen 20, 22 ja 23 säädökset ulotetaan samassa määrin sellaisiin Saksalle, Italialle ja Romanialle kuuluviin laivoihin, aluksiin ja lentokoneisiin, jotka tämän asiakirjan allekirjoitushetkellä ovat Suomen satamissa tai aluevesillä. Näiden alusten miehistö on internoitava välittömästi ja alukset siirretään Suomen satamaviranomaisten suojeluun ja hoitoon, kunnes toisin määrätään.

25. Kaikki Yhdistyneille Kansakunnille kuuluvat alukset Suomen satamissa, riippumatta siitä, onko näiden laivojen omistus siirretty sotasaalistuomioistuimissa tai jollakin muulla tavalla suomalaisille yhteisöille tai kansalaisille, palautetaan välittömästi Neuvostosotilasjohdolle sellaisina kuin ne asiakirjan allekirjoitushetkellä olivat, jotta ne voidaan palauttaa niille, joille ne kuuluvat.

Suomen Hallitus kantaa täyden materiaalisen vastuun kaikenlaisista näitä aluksia kohdanneista vahingoista ja hävityksestä.

II. Sotavankien palautus ja Yhdistyneiden Kansakuntien siviiliväestön vapauttaminen.

26. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto vapauttavat viivytyksettä kaikki sen vallassa olevat Yhdistyneiden Kansakuntien asevoimiin kuuluvat sotavangit Neuvostosotilasjohdolle niissä paikoissa, tavalla ja sinä ajankohtana, joka heille määrätään.

27. Kaikki Yhdistyneiden Kansakuntien kansalaiset, jotka Suomen viranomaiset ovat vanginneet tai interneineet, samoin kuin saattaneet orjuuteen, tulee vapauttaa välittömästi.

28. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto sitoutuvat tämän asiakirjan allekirjoitushetkestä lukien takaamaan kaikille sotavangeille samoin kuin Yhdistyneiden Kansakuntien vangituille, internoiduille tai orjiksi otetuille kansalaisille riittävän ravinnon, vaatetuksen, terveydenhuollon ja hygieenisyyksivaatimukset täyttävät asumukset.

29. Suomen Hallitus luovuttaa Neuvostosotilasjohdolle luettelon työnantajista ja muista henkilöistä, joille Yhdistyneiden Kansakuntien tämän asiakirjan artikloissa 26 ja 27 luetellut kansalaiset työskentelivät.

III. Suomen suhteiden katkaisu akselivaltoihin

30. Nykyisen asiakirjan allekirjoittamishetkestä lukien Suomen Hallitus katkaisee kaikki valtiolliset, taloudelliset ja muut suhteet akselivaltoihin. Tästä hetkestä lukien Suomen diplomaatti-, sotilas-, konsuli- ja muut edustajat näissä valtioissa menettävät valtuutensa ja heidät tulee välittömästi kutsua takaisin Suomeen.

Akselivaltojen diplomaatti-, sotilas- ja konsuliedustajia Suomen alueella kohdellaan SNLT:n hallituksen määräysten mukaisesti.

31. SNLT:n hallitus voi määrätä säännöt Suomen alueella olevien

puolueettomien diplomaatti-, sotilas- ja konsuliedustajien yhteydenpidolle omiin hallituksiinsa, tai vaatia näiden edustajien poistumista Suomen alueelta samoin kuin määrätä säännöt Suomen hallituksen suhteille puolueettomien maiden edustajien kanssa.

IV Sotilaspoliittiset ehdot.

32. Kaikki suojeluskuntayksiköt ja muut senkaltaiset järjestöt Suomessa, jotka ovat rintamalla tai selustassa, on välittömästi riisuttava aseista.

Aseistariisumisen ja aseidenluovutuksen järjestyksen määrittelee Neuvostosotilasjohto.

Kaikki suojeluskuntien jäsenet internoidaan.

33. Suomen Hallitus hajottaa välittömästi kaikki ne järjestöt, jotka Neuvostosotilasjohto sille ilmoittaa.

34. Ne sotaan syylliset ja sotarikolliset, joiden nimet on ilmoitettu SNTL:n hallituksen toimittamassa luettelossa, tulee Suomen hallituksen välittömästi pidättää ja luovuttaa SNTL:n hallitukselle Neuvostosotilasjohdon välityksellä.

35. Suomen Hallitus vapauttaa välittömästi kansalaisuudesta tai kansallisuudesta riippumatta kaikki henkilöt, jotka on pidätetty syytettyinä myötämielisyydestä Yhdistyneille Kansakunnille tai toiminnasta heidän hyväkseen.

36. Kaikki henkilöt, jotka kuuluvat akselivaltojen kansalaisiin, taistelivatpa mitä Yhdistynyttä Kansakuntaa vastaan tahansa ja jotka oleilevat Suomen alueella tämän asiakirjan allekirjoitushetkellä, internoidaan välittömästi. Kysymyksen näiden henkilöiden myöhemmästä asemasta ratkaisee SNTL:n hallitus.

37. Suomen Hallitus kieltää välittömästi kansalaisiaan liittymästä sellaisen armeijan palvelukseen, joka taistelee joko Yhdistyneitä Kansakuntia tai myös puolueettomia vastaan.

38. Suomen kansalaisilta ja Suomen alueella olevan minkä muun muun valtion kansalaisilta, on asiakirjan allekirjoittamisesta lukien kielletty ryhtyminen mihinkään toimeen minkään sellaisen valtion eduksi, joka on sotatilassa jonkin Yhdistyneen Kansakunnan kanssa.

39. Tämän asiakirjan allekirjoitushetkestä lukien kenenkään ei ole sallittu matkustaa Suomen rajojen ulkopuolelle tai saapua sen alueelle ilman Neuvostosotilasjohdon lupaa.

40. Suomen Hallitus esittää kaikki SNTL:n hallituksen vaatimat arkistot ja asiakirjat ja ennen kaikkea kaikki muistiinpanot ja asiakirjat, jotka koskevat asevoimia tai aseteollisuuden yrityksiä. Arkistojen, muistiinmerkintöjen, suunnitelmien ja minkä muun asiakirjan tai tiedon hävittäminen tai muu piilottaminen on kielletty.

V. Sotataloudelliset ehdot.

41. Tämän asiakirjan allekirjoitushetkestä lukien kaikkentyyppisiä aseita, ammuksia, räjähdysaineita ja sotilaslaitteita valmistavien sotatilauksia toimittavien Suomen valtion ja yksityisten yritysten työ loppuu.

42. Kaikki Suomen sotateolliset yritykset siirtyvät vahingoittumattomina ja täydessä toimintakunnossa kaikkine valmistuotteineen, laitteistoineen, raaka-aineineen ja muine materiaaleineen, suunnitelmineen, piirustuksineen, patentteineen jne. Neuvostosotilasjohdon valvontaan.

43. Kaikkien artiklassa 41 määriteltyjen yhtiöiden työntekijät ja toimihenkilöt pysyvät paikoillaan ja Suomen Hallitus turvaa heille ne palkat, jotka he saavat asiakirjan allekirjoittamishetkellä siihen, kunnes yritys on siirtynyt siviilituotantoon tai kun mainitulle työvoimalle osoitetaan muu käyttö Neuvostosotilasjohdon luvalla.

44. Suomen Hallitus sitoutuu tuottamaan lyhyimmässä mahdollisessa ajassa Neuvostosotilasjohdolle ehdotuksensa sotatarpeita tuottavien yritysten siirtämiseksi siviilituotantoon.

45. Suomen Hallitus ja Ylin Sotilasjohto ryhtyy kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin estääkseen vahingonteon tai tuhoteon, joka kohdistuu teollisuuslaitoksiin, voimalaitoksiin, sää- ja radioasemiin, rautatie-, maantie-, satama- ja muihin laitteisiin, sotatarvikkeisiin, taloudellisiin kohteisiin, varastoihin, sotilastukikohtiin ja muihin, samoin kuin turvatakseen julkisen ja yksityisen kiinteän ja irtaimen omaisuuden vartioinnin.

46. Suomen Hallitus kantaa täyden vastuun kaikesta teollisuusyrityksiin ja laitteistoihin kohdistuneesta vahingosta ja hävityksestä samoin kuin muuhun määriteltyyn omaisuuteen.

Sen oikeudellisen vastuun lisäksi, jonka alaisia tässä artiklassa mainittujen kohteiden vahingon- tai tuhotekojen suoranaiset tekijät ovat, viimeksimainittujen arvo otetaan huomioon laskettaessa Suomelle tulevaa sotakorvausta.

47. Tämän asiakirjan allekirjoitushetkestä lukien ja koko sen voimassaoloajan suomalaisilta fyysisiltä ja juridisilta henkilöiltä, kuten myös valtiollisilta yrityksiltä ja laitoksilta kielletään kaikenlaisen kiinteän omaisuuden (mukaan lukien tehtaat, voimalaitokset jne) myynti, vaihto, vuokraus tai jollakin muulla perusteella toteutettu luovuttaminen ulkomaiden kansalaisille tai yrityksille.

Kaikenlaiset kiinteistöjä koskevat kaupat, jotka on toteutettu vuoden aikana ennen tämän asiakirjan allekirjoitusta, katsotaan pätemättömiksi ja kaikenlainen omaisuus, jonka suhteen sellaiset toimenpiteet on solmittu, katsotaan laadultaan suomalaisiksi omaisuudeksi.

48. Tämän asiakirjan allekirjoituksesta lukien ja koko sen voimassaoloajan määrätään Neuvostosotilasjohdon valvonta:

- a) Suomen kaikkeen raaka-aine-, jalostus- ja muuhun teollisuuteen;
- b) raaka-ainevarantoon;
- c) kaikkien viljatuotteiden, elintarvike- ja rehuvarojen varastointiin;
- d) ulkomaan ja kotimaan kauppaan, sekä myös kaikkien pankkien toimintaan;
- e) kaikkiin rautatie-, vesi- ja autokuljetuksiin, sekä myös siviililentoreitteihin;
- f) kaikenlaisiin liikennevälineisiin, kuten: postiin, radiolennätimeen, puhelimeen jne.;
- g) kaikkien painotuotteiden julkaisemiseen, teatteri- ja elokuvaesityksiin, radiolähetyksiin ja kaikkeen muun laatuiseen propagandaan ja huvinäytöksiin

49. Täydellisesti lakkautetaan kaikenlaiset finanssi-, kaupalliset ja muut suhteet tai kaupankäynti akselivaltojen kanssa tai niiden eduksi, kuten myös akselivaltojen miehittämien maiden kanssa.

50. Suomen Hallitus sitoutuu Neuvostosotilasjohdon määräämässä ajassa palauttamaan SNTL:oon kaiken vihollisuuksien aikana poisviedyn valtiolle, julkishallinnolliselle tai osuustoiminnalliselle yhteisölle, laitokselle tai yksittäisille kansalaisille kuuluneen omaisuuden vahingoittumattomana, niitä ovat: tehtaiden ja verstaiden laitteistot, veturit, rautatievaunut, traktorit, historialliset muistomerkit, museoiden arvoesineet ja muu omaisuus.

51. Suomen Hallitus ja Suomen kansa korvaavat SNTL:lle kaikki Suomen sotatoimista aiheutuneet menetykset.

Suomen Hallitus ryhtyy Neuvostosotilasjohdon vaatiessa edelläolevassa kappaleessa mainittujen menetysten ennakoivaan korvaamiseen tämän Sotilasjohdon määrittelemässä järjestyksessä, muodossa ja aikarajoissa.

Turvatakseen Yhdistyneille Kansakunnille aiheutuneiden vahinkojen maksun Neuvostosotilasjohto saattaa voimaan kultavarantojen, ulkomaan valuutan ja muiden arvoesineiden takavarikoinnin sekä Suomen valtion että muista pankeista näiden pankkien vuoden 194.. virallisten kirjojen ja asiakirjojen mukaan. Suomen Hallitus ryhtyy kaikkiin tarpeellisiin toimiin sille kuuluvien, mutta ulkomailla sijaitsevien, kultavarantojen, ulkomaan valuutan ja muiden Suomen valtion ja muiden pankkien arvoesineiden mahdollisimman nopeaksi palauttamiseksi Suomeen.

Tämän asiakirjan allekirjoittamishetkestä ja koko sen voimassaoloajan ovat kiellettyjä kaikenlaiset tässä artiklassa edellälueteltuja arvoesineitä koskevat kaupat, ja kaikkia näihin arvoesineisiin liittyviä kauppvoja niin Suomen alueella kuin ulkomailla ennen tämän asiakirjan allekirjoitusta pidetään pätemättöminä ja kaikkia sellaisten kaupankäynnin kohteina olleita arvoesineitä pidetään laadultaan suomalaisena omaisuutena riippumatta siitä, missä nuo arvoesineet sijaitsivat Suomen antautumishetkellä.

VI. LOPPUSÄÄDÖKSET.

53. Tämä asiakirja tulee voimaan allekirjoitushetkellä ja on voimassa Yhdistyneiden Kansakuntien ja Suomen rauhansopimuksen voimaantuloon saakka.

54. Tämän asiakirjan säädösten voimaansaattamiseksi SNTL:n hallitus perustaa Valvontakomission, joka toimii Suomen alueella Neuvostosotilasjohdon yleisen johdon alaisena.

55. Jos Suomen Hallitus tai Ylin Sotilasjohto ei pane toimeen jotakin tässä asiakirjassa mainittua ehtoa, Neuvostosotilasjohto saattaa voimaan pakotteita, jotka turvaavat niiden toimeenpanon. Jos tarpeen, SNTL:n hallitus julistaa tämän asiakirjan välittömästi voimaantulevin vaikutuksin mitättömäksi.

56. Tämä dokumentti on laadittu venäjän ja suomen kielellä. Venäjänkielinen teksti katsotaan autenttiseksi ja kaikissa sitä koskevissa tulkintakiistoissa Valvontakomission päätös on lopullinen.

SNTL:n hallituksen valtuuttamina -
Neuvostoliiton asevoimien Ylimmän
Johdon edustajat

(allekirjoitukset)

Suomen Hallituksen valtuuttamana
(allekirjoitus)

Suomen Ylimmän sotilasjohdon valtuuttamana
(allekirjoitus)

Lähde: Архив МИД. КОМИССИЯ тов.К.Е.ВОРОШИЛОВА ПО ВОПРОСАМ ПЕРЕМИРИЯ. О безоговорочной капитуляции Финляндии. (13.X.43.) НКВД СССР. Фонд 06 «Секретариат Наркома т. В.М.Молотова 1944 г.» Опись 6 Дело 155 Папка 15 (Venäjän ulkoministeriön arkisto. Toveri K.E. Vorošilovin aselepokysymysten komissio (asetettu 13.10.1943). Suomen ehdottomasta antautumisesta. SNTL:n Ulkoasioiden kansankomissariaatti "Kansankomissaari тов. V.M. Molotovin sihteeri v. 1944"). Koneavusteinen käännösluonnos